

Jaarverslag 2019

Vereniging tot bevordering van
het Christelijk onderwijs te
Bruinisse,

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Bestuursverslag:

Algemeen instellingsbeleid	4
Verslag toezichhoudend orgaan	16
Financieel beleid	18
Kengetallen	22
Continuïteitsparagraaf	26

Jaarrekening:

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
Balans per 31 december 2019	38
Staat van baten en lasten 2019	39
Kasstroomoverzicht 2019	40
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	41
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	44
Bestemming van het resultaat	48
Verbonden partijen	49
Verantwoording subsidies	50
WNT-Verantwoording 2019	51
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	58
Gebeurtenissen na balansdatum	59
Gegevens over de rechtspersoon	60
Ondertekening door bestuurders en toezichhoudend orgaan	61

Overige gegevens:

Statutaire bepaling van het resultaat	63
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	64

Bestuursverslag 2019

Algemeen instellingsbeleid

Inleiding

In dit jaarverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van Vereniging tot bevordering van het Christelijke onderwijs te Bruinisse in het jaar 2019.

Jaarrekening

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2019 van Vereniging tot bevordering van het Christelijke onderwijs te Bruinisse is opgesteld door Dyade Onderwijsbedrijfsvoering. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor PricewaterhouseCoopers Accountants NV

De jaarrekening wordt gepubliceerd op de website van school: www.cbsopdreef.nl

Kernactiviteiten en beleid

Onder het bevoegd gezag van Vereniging tot bevordering van het Christelijke onderwijs te Bruinisse met bevoegd gezag nummer 83019, valt onderstaande school:

CBS Op Dreef brinnummer: 07XS

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een vereniging. Vereniging tot bevordering van het Christelijke onderwijs te Bruinisse is op 9 november 1977 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Middelburg onder dossiernummer 40309237.

Bestuurssamenstelling en organisatiestructuur

De samenstelling van het bestuur is medio 2018 gewijzigd in een toezichthoudend bestuur en een uitvoerend bestuur. De leden van het totale bestuur zijn:

Voorzitter	:	Dhr. J.P.R.Pannekoek
Secretaris	:	Dhr. J. Flikweert
Penningmeester	:	Dhr. W.H. Lems
Overige bestuursleden	:	Dhr. C.A. van der Spek Dhr. T.H. van den Berge
Uitvoerend Bestuurder	:	de directeur van de school

Met uitzondering van de uitvoerend bestuurder, vormen bovengenoemde bestuurders samen het toezichthoudend bestuur. Het uitvoerend bestuur wordt gevormd door de directeur van de school. Het toezichthoudend bestuur heeft regelmatig overleg met de directeur over de uitvoering van het bestuursbeleid. De directiefunctie van de school is sinds 1 maart 2019 vacant en wordt ingevuld door een interim directeur-bestuurder.

Medio 2018 is een nieuw managementstatuut vastgesteld waarin de taken zijn beschreven die het toezicht houdend bestuur heeft gemandateerd aan het uitvoerend bestuur.

Governance ontwikkelingen (Interne beheersing en toezicht)

De school beschikt over een bestuursmodel dat voldoet aan de eisen die de Code Goed Bestuur hieraan stelt. Desondanks wordt het bestuursmodel aangepast naar een model met mandatering van de directeur.

Code goed bestuur

De Code Goed Bestuur in het primair onderwijs wordt integraal gehanteerd binnen CBS Op Dreef. Er wordt niet afgeweken van deze code.

Bezoldiging bestuur en toezichthouders

Bestuursleden die het toezichthoudend bestuur vormen ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen bezoldiging. De uitvoerend bestuurder (de directeur van de school) ontvangt voor de uitvoering van de werkzaamheden wel een bezoldiging. Deze blijft binnen vastgestelde wettelijke kaders van het de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (de zogenaamde WNT)

Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. Eventueel kan door middel van een groeitelling aanvullende kosten worden toegekend als het aantal leerlingen van een school volgende daartoe vastgestelde normen (voor het totale bestuur) is toegenomen. Er hebben gedurende het kalenderjaar 2019 geen groeitellingen plaatsgevonden.

In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen vergeleken met de jaren 2013 t/m 2019. De peildatum ligt op 1 oktober per kalenderjaar

CBS Op Dreef	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
	118	121	116	131	122	119	130

Jaarverslag kalenderjaar 2019

Inleiding

Het is een goede gewoonte om u ten tijde van de jaarvergadering een verslag voor te leggen met betrekking tot de gang van zaken in en rond de school gedurende het afgelopen kalenderjaar 2019.

Doelstelling van de organisatie (Missie en Visie van de school)

We willen dat de kinderen, die door de ouders aan ons zijn toevertrouwd, zich in een veilige, kwalitatief goede en positieve leef en leeromgeving optimaal individueel kunnen ontwikkelen.

We worden daarbij geïnspireerd door Gods Woord, dat de basis is van de christelijke geloofsopvoeding. Wij doen dat met een pro-actieve houding waarbij we de volgende waarden centraal stellen:

- * respect voor verscheidenheid
- * zorg en aandacht voor elkaar
- * verantwoordelijkheid
- * sociale vaardigheid en mentale weerbaarheid

De school staat open voor een ieder die handelt vanuit de identiteit(kerken) in het dorp en anticipeert op relevante ontwikkelingen in de samenleving.

Doelstelling van het onderwijs

De persoonlijke vorming van het kind is bij ons op school het belangrijkste doel.

Het onderwijs komt zoveel mogelijk tegemoet aan de wensen van het kind.

Een kind moet zich kunnen ontwikkelen

- * met een gevoel voor eigenwaarde
- * met zicht op eigen mogelijkheden en beperkingen

En met respect en begrip voor de medemens

Kernactiviteiten

Onze kernactiviteit is het geven van onderwijs op Christelijke grondslag aan kinderen uit Bruinisse en omgeving.

Statutaire wijzigingen

In 2019 hebben geen statutaire wijzigingen plaatsgevonden.

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

Het algemeen instellingsbeleid is beschreven in het schoolplan 2019-2023. De hierin verwoorde beleidsonderwerpen zijn de basis van het jaarplan. Na afloop van een schooljaar wordt het jaarplan geëvalueerd en wordt een nieuw jaarplan vastgesteld voor het komende schooljaar. De onderwerpen opgenomen in het jaarplan zijn divers qua omvang en intensiteit van uitvoering. Gemeenschappelijk aan de onderwerpen is dat zij inspanningen vergen van personeel en management. Er is derhalve een directe link tussen jaarplan en financiën middels de formatiebegroting en de meerjarenbegroting. Bij het toekennen van taakuren voor de start van het schooljaar, wordt gestreefd naar evenwicht tussen beschikbare formatie op basis van de financiële middelen, klassenverdeling en additionele taken. Onvoorziene omstandigheden als (langdurige of frequente) ziekte kunnen leiden tot het niet volledig realiseren van het jaarplan.

Binnen het onderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van ICT. Nieuwe methodes zijn veelal deels digitaal. Het ICT beleidsplan is belangrijke input voor de meerjarenbegroting.

De volgende onderwerpen hebben in het schooljaar 2018-2019 in het jaarplan gestaan:

- Datamuur
- Eigenaarschap leerlingen
- Portfolio
- Rekenen (meegenomen vanuit jaarplan 2017-2018)
- Ouderbetrokkenheid
- Identiteit

Het jaarplan 2019-2020 bevat de volgende onderwerpen:

- Invulling directiefunctie
- Invoering bestuursmodel
- Onderzoek naar vorm van samenwerking
- Evaluatie OPP's
- Collegiale intervisie (observeren en klassenbezoek)
- Expliciete Directe instructie (didactisch handelen)
- Dalend leerlingaantal

Onderstaand is een korte toelichting te lezen van bovenstaande punten:

- Invulling directiefunctie, dit heeft een relatie met aandachtspunt 'Onderzoek naar een vorm van samenwerking'; het profiel wordt opgesteld op basis van het managementstatuut en toekomstige ontwikkelingen.
- Onderzoek naar een vorm van samenwerking met andere onderwijsorganisaties in de regio.
- Voortzetting van de invulling van het vastgestelde bestuursmodel van organieke scheiding tussen bestuur en toezichthouders. Centraal in de invulling van het bestuursmodel gaat het om de vragen: Wie is waarvoor verantwoordelijk en wie legt verantwoording af aan wie?
- Opstellen en evalueren OPP: betrekken ouders en leerlingen zowel in het opstellen als de halfjaarlijkse evaluatie (zie inspectierapport, juni 2018)
- Expliciete Directe Instructie: daar worden de lessen beter van en het kind óók! Eenduidigheid in didactisch handelen van de professional zorgt voor een kwalitatief sterk didactische aanpak in de groep. EDI gaat in op de lesdoelen, de bewustwording en aanpak daarvan. Daarnaast heeft het aandacht voor de afstemming van de leerstof gerelateerd aan de onderwijsbehoeften van het kind (zie inspectierapport juni 2018). In 2023 passen alle groepsleerkrachten de verschillende fasen van het EDI model toe in de les; het is de kern van het professionele DNA van de Op Dreef- groepsleerkracht.
- Personeel & Professionalisering: professionalisering gebeurt binnen Op Dreef niet alleen door het volgen van een cursus of opleiding, maar ook door de collegiale visitatie en intervisie. Dit alles staat in het teken van het professioneel vakman(-vrouw)schap. De keten: POP-FG-BG en het onderling feedback geven en ontvangen is hierbij van essentieel belang. We bouwen aan een professionele cultuur, waarbij we elkaar niet alleen inspireren, maar ook gezamenlijk zorgen voor het realiseren (het leren zichtbaar maken). Het is wenselijk en noodzakelijk dat alle collega's meedoen en meedenken.
- Dalend aantal leerlingen: versterking van het imago en PR van de school.

Onderwijs

Onderwijsresultaten

De resultaten van de centrale eindtoets zijn al sinds het schooljaar 2012-2013 boven het landelijk gemiddelde. In 2019 is een score gehaald van 537,4 en daarmee ligt de score 4,5 punten boven de ondergrens (532,9). Er hebben 14 leerlingen deelgenomen aan de Centrale Eindtoets.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van afgelopen jaren weergegeven. In de onderste tabel is goed zichtbaar wat de score van Op Dreef is (kolom 7XS) en wat de landelijke score is van de vergelijkingsgroep (dat zijn de scholen met dezelfde spreiding en weging). Samenvattende conclusie is dat Op Dreef op alle fronten boven het gemiddelde scoort.

	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19
Aantal leerlingen	17 / 17	20 / 19	13 / 13	14 / 14
Schoolweging (CBS)	-	31,2	31,3	31,8
Percentage gewogen leerlingen	7%	8%	10%	15%
Eindtoets	Centrale eindtoets PO	Centrale eindtoets PO	Centrale eindtoets PO	Centrale eindtoets PO
Score	540	538	538,8	537,4
Ondergrens	534,2	534	533,7	532,9
Percentage ten minste 1F				
1F Lezen	105,8%	100%	100%	100%
1F Taalverzorging	100%	100%	100%	100%
1F Rekenen	94,1%	100%	100%	85,7%
Percentage 1S/2F				
2F Lezen	88,2%	63,2%	92,3%	71,4%
2F Taalverzorging	88,2%	78,9%	76,9%	78,6%
1S Rekenen	70,6%	47,4%	46,2%	50%
Percentage behaalde referentieniveaus				
1F - gem. van 3 jaar			100%	98,6%
1S/2F - gem. van 3 jaar			71,9%	66,6%

Gegevens afkomstig van ParnasSys Ultimview

● boven de ondergrens ● onder de ondergrens

Schooljaar	Schoolweging (CBS)	Spreiding (CBS)	Landelijk gemiddelde		Signaleringswaarden		Behaalde referentieniveaus		% ≥ TL Havo advies
			1F	1S/2F	1F	1S/2F	1F	1S/2F	
	20 - 40	3 - 9					gem. 3 jaar	gem. 3 jaar	
2016 / 2017	31,2 [31-32]	5,1	95,2%	57,1%	85%	45,5%			55%
2017 / 2018	31,3 [31-32]	5,1	95,2%	57,1%	85%	45,5%	98%	70,1%	46%
2018 / 2019	31,8 [31-32]	5,8	95,2%	57,1%	85%	45,5%	98,6%	66,7%	50%

● boven de signaleringswaarde ● onder de signaleringswaarde

Vergelijking 2018 / 2019

Omschrijving	07XS	Vergelijkingsgroep	Vershil
Schoolweging (CBS)	31,8	gemiddeld [27-33]	
Spreiding (CBS)	5,8	gemiddeld [5-7]	
1F - gem. van 3 jaar	98,6%	95,7%	+2,9%
1S/2F - gem. van 3 jaar	66,6%	59,6%	+7%
Aantal scholen in de benchmark		803	
Schoolwegingscategorie	31-32		
1F - landelijk gemiddelde	98,6%	95,2%	+3,4%
1S/2F - landelijk gemiddelde	66,6%	57,1%	+9,5%

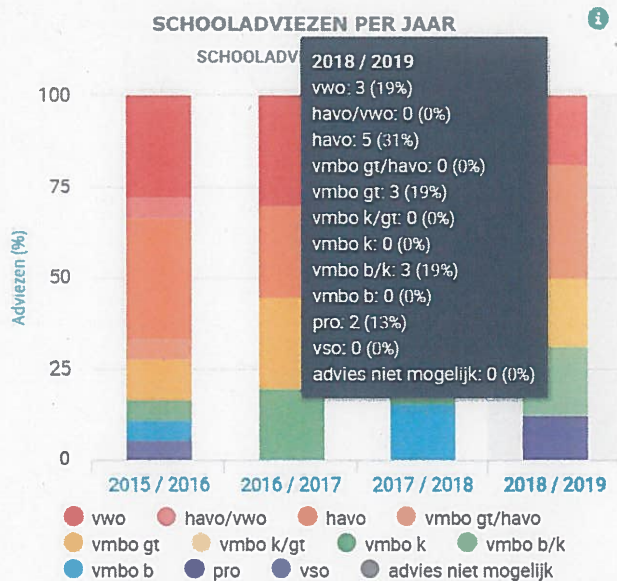

De uitstroomcijfers naar het vervolgonderwijs voor de afgelopen drie schooljaren zijn als volgt:

Advies	16 / 17	17 / 18	18 / 19
Praktijkonderwijs			12,5%
VMBO BL t/m VMBO KL	10%		18,8%
VMBO BL t/m VMBO KL, met LWOO	15%		
VMBO BL		7,7%	
VMBO KL		23,1%	
VMBO TL	10%	23,1%	18,8%
VMBO GL t/m VMBO TL	10%		
VMBO TL t/m HAVO	10%		
HAVO	25%	30,8%	31,3%
VWO	20%	15,4%	18,8%
Totaal aantal adviezen	20 (+20)	13 (-7)	16 (+3)

● 2016 / 2017 ● 2017 / 2018 ● 2018 / 2019

Een uitwerking van de procenten (bovenstaand overzicht) naar absolute aantallen, is in onderstaand overzicht te vinden.

Vanaf 2018 moeten we als school kijken naar het functioneren in het VO. De concrete vraag is daarbij: zitten de leerlingen aan het begin van VO3 conform het gegeven basisschooladvies. Als we kijken naar de resultaten van onze leerlingen in het 3^e leerjaar in het VO krijgen we onderstaande gegevens. De beslisregel van de inspectie luidt: het percentage leerlingen in het 3^e leerjaar VO dat zonder vertraging op het geadviseerde niveau functioneert is voldoende (> 75%)

Plaats in VO t.o.v. het schooladvies in 2014 / 2015

Het percentage leerlingen...	VO leerjaar 1	VO leerjaar 3	
<i>Norm gelijk aan plaats in VO</i>	90%	75%	
waarvan de plaats in het VO overeenkomt met het schooladvies	94%	76%	
dat hoger zit dan het gegeven schooladvies (te laag advies gegeven)	6%	6%	
dat lager zit dan het gegeven schooladvies (te hoog advies gegeven)	0%	18%	

Gegevens afkomstig van open onderwijsdata DUO

norm behaald norm niet behaald

De tabellen van bladzijde 8 t/m 10 zijn afkomstig uit ParnasSys, en daarin het onderdeel 'Mijn schoolplan' wat de school gebruikt als kwaliteitsmanagementsysteem in combinatie met 'Werken met kwaliteitskaarten'.

Onderwijsontwikkelingen

De school werkt met groep 9 (een groep leerlingen die meer aan kunnen dan gemiddeld, de zogenaamd meerbegaafden), geeft in alle klassen Engels, werkt met Anglia-examens voor Engels, werkt met het wetenschappelijk bewezen effectieve programma KiVa voor sociale vaardigheden en anti-pestten, werkt met Chromebooks, alle lokalen zijn voorzien van digiborden (touchscreen) en heeft ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel staan.

In het schooljaar 2019-2020 zijn we gestart met het aandachtspunt 'Didactisch handelen'. Het realiseren van een doorlopende lijn en het toepassen van gemeenschappelijk taal zijn vertrekpunt voor het opstarten van deze onderwijsontwikkeling. We worden hierin begeleid door een externe adviseur. Verschillende teambijeenkomsten zijn inmiddels geweest alsmede enkele lesbezoeken bij de collega's.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

De Onderwijsinspectie heeft de kwaliteit van het onderwijs als goed beoordeeld. De inspectie schrijft dat de school voldoet aan de basiskwaliteit en daarmee aan de wettelijke eisen. Daarnaast stelt en behaalt de school eigen kwaliteitsdoelen op overtuigende wijze.

Op basis van de analyse van de resultaten en het inspectierapport is aandacht geweest voor Rekenen en Begrijpend lezen.

Passend onderwijs

Passend Onderwijs wordt steeds meer merkbaar in de school. Zowel cognitieve als ook sociaal emotionele ondersteuning van leerlingen is vereist. Dit vraagt hoge mate van signaleren van de ondersteuningsbehoeften en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Dit vraagt van de leerkrachten een ander soort professionaliteit.

De school maakt onderdeel uit van het Samenwerkingsverband 'Kind op 1'.

Passend onderwijs heeft onder andere als doel dat zoveel mogelijk kinderen thuisnabij onderwijs krijgen. Deze doelstelling sluit erg goed aan bij de visie/missie van de school: een veilige, kwalitatief goede en positieve leef en leeromgeving optimaal individueel kunnen ontwikkelen.

Wij doen dat met een pro-actieve houding waarbij we de volgende waarden centraal stellen:

- * respect voor verscheidenheid
- * zorg en aandacht voor elkaar
- * sociale vaardigheid en mentale weerbaarheid

We worden daarbij geïnspireerd door Gods Woord, dat de basis is van de christelijke geloofsopvoeding.

De beschreven doelstelling willen bereiken door zowel de hoog-/meerbegaafde leerlingen, de leerlingen die cognitief en/of sociaal emotioneel extra ondersteuning nodig hebben alsmede de groep leerlingen die een vorm van extra ondersteuning niet direct nodig hebben de beschreven leef- en leefomgeving te bieden.

Op deze wijze willen we realiseren dat alle leerlingen een plaats krijgen die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden.

Deze doelen zijn onder andere voortgekomen vanuit het vastgestelde beleid van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband 'Kind op 1' beschrijft haar doelstelling als volgt: *'stelt zich ten doel de leerlingen op haar scholen een zo passend mogelijk onderwijsaanbod te bieden, zo thuisnabij mogelijk. We streven inclusiviteit na, omdat we alle kinderen een plaatsje op de school in hun buurt wensen en we van mening zijn dat dat kinderen in al hun diversiteit samen moeten opgroeien. We ondersteunen op basis van de vraag van de leerkracht, ouders en het kind zelf de school in de buurt met extra handen en/of meedenkers'* (bron: jaarverslag 2018 Kind op 1)

In dit citaat is ook de invulling van de doelstelling beschreven: helpen of meedenken op locatie.

Doelen op individueel leerlingniveau worden in overleg met de ouders in een ontwikkelperspectief (OPP) voor het kind vastgesteld. Daarin is ook de operationele uitwerking van de doelen opgenomen. Het OPP wordt met de ouders besproken door de intern begeleider en de groepsleerkracht. Voordat een OPP opgesteld wordt, zijn verschillende overleggen geweest met de leerkracht, de ouders, de leerling en professionals van het samenwerkingsverband. Voor een verdere inhoudelijk beschrijving van dit proces wordt verwezen naar het zorgdocument van de school.

De begeleiding binnen de school wordt primair gedaan door de groepsleerkracht in het dagelijkse lesgeven waarbij ondersteuning plaats vindt door een onderwijsassistent en/of een intern begeleider. Voor de hoog-/meerbegaafden is een plusgroep (de zogenaamde Groep 9) ingesteld. Deze groep wordt begeleid door de intern begeleider. Kinderen die een OPP hebben worden naast de groepsleerkracht ook begeleid door een onderwijsassistent en/of de intern begeleider.

Onderwijsachterstandsmiddelen

Onze school ontvangt naast de reguliere lumpsum onderwijsachterstandsmiddelen. Het gaat in deze situatie om kinderen met achterstanden als gevolg van ongunstige omgevingskenmerken. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan kinderen van asielzoekers (NT2-leerlingen).

De beschikbare middelen zijn ingezet in het begeleiden van deze NT2-kinderen door het aanstellen van een onderwijsassistent. Daarnaast is gekozen voor het realiseren van een extra groep, waardoor de groepen klein gehouden zijn en extra aandacht van leerkracht kan uitgaan naar de kinderen met achterstanden. Naast de inzet van de OAB-middelen zijn ook de ontvangen werkdrummiddelen ingezet voor de klassenverkleining waardoor een extra groep gerealiseerd kon worden.

Op verzoek en in overleg met de professionals is besloten de OAB-middelen in te zetten in het realiseren van een 'extra groep'.

Personeel

Strategisch personeelsbeleid

De kwaliteit van het personeel is cruciaal voor de kwaliteit van onderwijs en een goede verbinding van het personeelsbeleid met de opgaven waar de school voor staat is van grote meerwaarde. Professioneel vakman (-vrouw)schap is essentieel voor kwalitatief goed onderwijs. In onderstaande paragraaf wordt

beschreven waar onze school in de komende jaren accenten wil leggen. De monitoring hiervan vindt plaats op twee gebieden: onderwijs en professioneel handelen.

De kwaliteit van het onderwijs wordt gevolgd via de resultatenanalyse, het bespreken van deze analyse met het team en het bestuur en door de groeps-/leerlingbespreking met de leerkracht worden de cognitieve en sociale ontwikkeling van de groep respectievelijk de individuele leerlingen gevolgd. Het professioneel handelen wordt gemonitord door de keten POP-FG-BG. Daarnaast wordt professioneel handelen gemonitord door collegiale visitatie en intervisie. Het onderling geven en ontvangen feedback, is hierbij van essentieel belang, mede ook in het kader van bouwen aan een professionele cultuur, waarbij we elkaar niet alleen inspireren, maar ook gezamenlijk zorgen voor het realiseren (het leren zichtbaar maken).

Monitoring op bestuursniveau vindt twee keer per jaar plaats nadat de resultaatanalyse met de professionals heeft plaats gevonden.

Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling

In het schoolplan 2019-2023 is het volgende streefbeeld geformuleerd betreffende personeel: Het team werkt vanuit vertrouwen goed samen aan schoolontwikkeling. Onze medewerkers tonen een goede inzet en zijn vakbekwaam. Het team beschikt over voldoende zelfsturend vermogen en veranderkracht om het onderwijs met succes te verbeteren. De school werkt datagestueerd, planmatig en resultaatgericht aan de verbetering van haar onderwijs op basis van gedegen analyse. De activiteiten moeten bijdragen aan het bereiken van de missie en visie van de school. Dit streefbeeld is de basis voor het personeelsbeleid van de school.

Personele bezetting

Per 31 december 2019 waren 13 personen in dienst van het bestuur, samen hadden zij een aanstelling van 8.95 fte. De bezetting is hoger dan de formatieve inzet per 31 december 2018 van 8,53 fte.

De opbouw van het personeelsbestand per 31 december 2019 is als volgt:

Functie	Aantal personen	werktijdfactor
Directie - vacant	0	1,0
Onderwijzend personeel	9	6,493
Ondersteunend personeel	4	1,402
Totaal	13	8,95

Bron: personeels- en salarisadministratie Youforce, gerealiseerde bezetting december 2019

De werktijdfactor onderwijzend personeel bestaat uit 0,4750 wtf tijdelijke benoemingen en de werktijdfactor onderwijs ondersteunend personeel bestaat uit 0,53 wtf tijdelijke benoemingen. De directiefunctie is per 1 maart 2019 tijdelijk ingevuld en derhalve is in bovenstaande tabel het aantal personen bij het onderdeel 'directie' op 0 gezet.

Vier personeelsleden maken gebruik van een verlofregeling voor oudere medewerkers (duurzame inzetbaarheid, voorheen BAPO). Hiermee is 0,3661 fte gemoeid.

Beleid bij eindiging dienstverband

Gezien de omvang van de organisatie worden afspraken op dit gebied individueel gemaakt en beoordeeld. We handelen met het principe; last in, first out.

Beleid inzake beheersing aanvragen uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur is erop gericht dat voorkomen wordt dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject, waarbij een nieuwe werkkring buiten het onderwijs wordt gevonden.

In 2019 hebben geen gedwongen ontslagen plaats gevonden. Aan de vertrokken directeur is op eigen verzoek ontslag verleend.

Huisvesting

Het schoolgebouw dat eigendom is van de gemeente, biedt voldoende ruimte voor het huidige leerlingenaantal. Voor het tijdelijke lokaal is een verlenging van de vergunning aangevraagd. Het lokaal is niet noodzakelijk voor het huidige leerlingenaantal. Doordat de BSO in het gebouw van de school gevestigd is, is het wel wenselijk deze ruimte te behouden.

Het huisvestingsbeleid is derhalve gericht op behoud van de bestaande situatie. Er zijn geen voorgenomen bouwprojecten en andere bouwkundige investeringen voorzien in de nabije toekomst. De gemeente Bruinisse heeft voor zover bekend geen plannen om de eigendom van de schoolgebouwen te doordecentraliseren. Er is geen financieringsbehoefte voortkomend uit huisvestingsbeleid.

In 2019 zijn in het gedeelte waar de kinderopvangorganisatie is gevestigd enkele bouwkundige aanpassingen gedaan voor het verkrijgen van een nieuwe gebruikersvergunning. Dit had ook nog consequenties voor het gedeelte waar de school in gehuisvest is.

Met de gemeente is meerdere keren gesproken over het IHP. Deze overleggen worden in 2020 voortgezet. Het bestuur heeft richting de gemeente aangegeven en sterk aangedrongen op nieuwbouw, waarbij het bestuur openstaat voor het realiseren van een MFA met een brede invulling (denk hierbij o.a. aan bieb, fysio, logopedie, kinderopvang, eventueel dorphuis en meerdere scholen)

Bestuurlijke voornemens

Het bestuur heeft in 2018 een gewijzigd bestuursmodel ingevoerd. Daarbij zijn alle geledingen van de school betrokken geweest. Denk hierbij aan de directie, het team, de MR en de ouders via de algemene ledenvergadering.

In 2019 heeft het bestuur zich gebogen over de invulling van de directiefunctie. Direct daarmee verbonden was de vraag of de school zelfstandig wil blijven of zich wil aansluiten bij een grotere organisatie. De beantwoording van deze vraag is essentieel voor een adequate invulling van de vacature op directieniveau.

Het bestuur heeft verkennende gesprekken gevoerd met twee andere PC schoolorganisaties (Radar en VPCO Tholen) uit de regio om een onderzoek tot een vorm van samenwerking op te starten. Deze verkenning heeft geresulteerd in het uitvoeren van een onderzoek bij de drie deelnemende schoolorganisaties onder begeleiding van een externe adviseur. Het resultaat van dit onderzoek is in januari 2020 aan de deelnemende organisaties gepresenteerd.

Het bestuur heeft de intentie uitgesproken een onderzoek tot een bestuurlijke fusie te starten met 2 andere PC schoolbesturen uit de regio. Ook de andere deelnemende besturen hebben deze intentie uitgesproken. Dat betekent dat in het schooljaar 2020-2021 dit onderzoek tot een besturenfusie zal worden uitgevoerd.

Klachtenafhandeling

De school beschikt over een vastgestelde klachtenregeling. In 2019 zijn geen klachten ingediend.

Horizontale verantwoording

In het kader van de horizontale verantwoording heeft het bestuur over kalenderjaar 2019 een Jaarverslag samengesteld. Dat verslag voorziet in de activiteiten die het bestuur en de school hebben ondernomen. De resultaten die daarbij zijn behaald. De personele en materiële inzet die daarbij is gepleegd. Dit verslag wordt integraal ter beschikking gesteld van de MR.

Daarnaast is informatie, voor ouders en medewerkers beschikbaar op de website van de school. Op deze wijze is de informatie nog toegankelijker te bereiken.

CBS Op Dreef

Bruinisse

Met ingang van het jaarverslag 2019 zal publicatie van het jaarverslag middels de website van de school plaatsvinden. Het jaarverslag is daarmee toegankelijk voor alle stakeholders en andere geïnteresseerden.

Verbonden partijen

Vanaf 1 augustus 2014 is CBS Op Dreef verbonden aan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Primair Onderwijs Oosterschelderegio en Walcheren 'Kind op 1'.

De school werkt samen met diverse organisaties. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om andere onderwijsinstellingen of landelijke overkoepelende organisaties. Hierbij moet gedacht worden aan Schoolbesturen Bijzonder Onderwijs Schouwen-Duiveland en Hogeschool Zeeland. Er wordt tevens samengewerkt met ondersteunende organisaties zoals Protestants Christelijke Besturenraad (Verus), Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland, GGD en Arbodienst. Binnen de Gemeente Schouwen-Duiveland wordt samengewerkt met de gemeente en met andere scholen.

Relevante interne en externe ontwikkelingen

De school ligt in een krimpregio. Alle mogelijkheden om het leerlingenaantal zo min mogelijk mee te laten dalen zullen worden onderzocht. Hierbij denken we aan de school als kindcentrum, onderwijs aan peuters, de brede school, babyopvang, de multifunctionaliteit van het gebouw enz. CBS Op Dreef werkt samen met kinderopvang Het Kinderpaleis. Zij verzorgen dagopvang, kleuteropvang en buitenschoolse opvang in het gebouw van CBS Op Dreef. Daarnaast is in de regio van de school een flyer huis aan huis verspreid. Het is de bedoeling dit meer te doen.

Toegankelijkheid van de instelling en het toelatingsbeleid

Het gebouw is voor iedereen toegankelijk. De school beschikt over een open aannamebeleid, wat inhoudt dat alle kinderen, ongeacht hun (kerkelijke)achtergrond worden aangenomen op de school.

Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

Afgelopen jaar is veel aandacht gevraagd door leraren voor de negatieve aspecten van het werken in het onderwijs. Werkdruk is daarbij een belangrijk thema. Inmiddels heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor het verminderen van de werkdruk. In overleg tussen team en directeur zal bepaald worden hoe deze gelden het best ingezet kunnen worden.

In 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming van kracht geworden. Deze verordening heeft belangrijke consequenties voor het onderwijs. Het gaat daarbij niet alleen om de gegevensuitwisseling, maar ook om de foto's op de website e.d. De vereniging heeft in 2018 het beleid vastgelegd in het document informatiebeveiligings- en privacy beleid. Alle ouders kunnen via Parro aangeven op welke wijze informatie van kind gedeeld mag worden.

De aandacht voor het klimaat en het nieuwe klimaatakkoord hebben ook voor de school gevolgen. De vereniging en de school willen hun steentje bijdragen aan de verduurzaming.

Internationalisering en onderzoeksbeleid

De school ontplooit geen activiteiten op het gebied van internationaliseren en onderzoek.

Besteding van de middelen uit de prestatieboxregeling

Vanaf 2012 ontvangen de scholen subsidie in het kader van de prestatiebox. Hieraan ligt een bestuursakkoord met daarin opgenomen prestatieafspraken tussen het ministerie en de PO-raad aan ten grondslag. De vier actielijnen van het bestuursakkoord zijn:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkelijnen

Deze middelen zijn in 2019 met name ingezet voor opbrengstgericht werken (analyse van opbrengsten), professionalisering van leraren (scholing in en begeleiding bij de invoering van Expliciete Directe Instructiemodel, waarbij het realiseren van een doorgaande lijn en uniform handelen/gemeenschappelijke taal op dit terrein centraal staat) en doorlopende ontwikkellijnen van 0 tot 12.

Besteding van de middelen uit de werkdruggelden

In 2019 heeft de school extra middelen ontvangen ter bestrijding van de werkdruk van personeelsleden. Het totale budget voor 2018-2019 bedroeg € 18.044 en voor 2019-2020 bedroeg dit budget € 26.629,69 (zie onderstaande afbeeldingen). In overleg met het personeel en de personeelsgeleding van de MR heeft de school deze extra middelen besteed aan een extra groep boven de formatie.

Aangezien deze middelen in 2019 beschikbaar gesteld en ingezet zijn, kan de MR – personeelsgeleding pas aan het einde van het cursusjaar 2019-2020 beoordelen of de middelen conform vastgestelde plan zijn ingezet.

EXTRA MIDDELEN AANPAK WERKDruk 2018/2019

op niveau BRIN

brinnummer	07xs
naam school	Op Dreef
gemeentenaam	Schouwen-Duiveland
aantal leerlingen per 1 oktober 2017 (incl. leerlingen nevenvestiging)	116
bedrag per leerling voor aanpak werkdruk 2018/2019	€ 155,55
middelen aanpak werkdruk 2018/2019	€ 18.044

EXTRA MIDDELEN AANPAK WERKDruk 2019/2020

op niveau BRIN

brinnummer	07XS
naam school	Christelijke Basisschool Op Dreef
gemeentenaam	Schouwen-Duiveland
aantal leerlingen per 1 oktober 2018 (incl. leerlingen nevenvestiging)	121
bedrag per leerling voor aanpak werkdruk 2019/2020	€ 220,08
middelen aanpak werkdruk 2019/2020	€ 26.629,68

Verantwoording werkdrumdrukmiddelen CBS Op Dreef (07XS)

Ontvangen werkdrumdrukmiddelen		2019
2018-2019	€ 18.044,00	€ 10.525,67
2019-2020	€ 26.629,68	€ 11.095,70

Totaal voor 2019 € 21.621,37

Besteding		2019
Personeel (begeleiding leerlingen buiten de groep)	€ 4.903,41	
Personeel (extra groep)	€ 16.718,00	

Totaal ingezet in 2019 € 21.621,41

Verslag Toezichthoudend bestuur

Algemeen

Zoals op bladzijde 4 van dit verslag te lezen is, is de directeur-bestuurder de uitvoerende bestuurder en vormen de overige bestuurders samen het toezichthoudende bestuur. Daarmee geeft de vereniging daadwerkelijk invulling aan de code 'Goed Bestuur'.

Samenstelling en taakverdeling toezichthoudend bestuur

Het toezichthoudend bestuur bestond per 31 december 2019 uit de volgende personen:

Voorzitter	: Dhr. J.P.R. Pannekoek
Secretaris	: Dhr. J. Flikweert
Penningmeester	: Dhr. W.H. Lems
Overige bestuursleden	: Dhr. C.A. van der Spek Dhr. T.H. van den Berge
Uitvoerend Bestuurder	: de directeur van de school

De leden van het toezichthoudend bestuur ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Taken en bevoegdheden

De taken en bevoegdheden van het toezichthoudend bestuur staan beschreven in de statuten van de vereniging.

Meer specifiek vloeit hieruit voort de verantwoordelijkheid van het toezichthoudend bestuur ten aanzien van goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en personeelsbenoemingen, waaronder de benoeming van een nieuwe directeur. Met het opstellen van het jaarverslag kan gemeld worden dat met ingang van het nieuwe schooljaar een nieuwe directeur is benoemd.

Tot de taken en bevoegdheden van het toezichthoudende bestuur behoren in elk geval ook:

- Toezien op kwaliteit
- Aanwijzen accountant
- Toezicht op rechtmatige verwerving van middelen en rechtmatige besteding van middelen
- Evaluatie en beoordeling van eigen functioneren
- Vervullen van de werkgeversrol

Onafhankelijkheid toezichhoudend bestuur

Gedurende het jaar 2019 is het toezichhoudend bestuur in haar volle omvang onafhankelijk geweest. Het toezichhoudend bestuur heeft geen constatering gedaan van (mogelijk) tegenstrijdig of overig handelen welke de onafhankelijkheid in gevaar zou kunnen brengen.

Vergoedingen

Aan de leden van het toezichhoudend bestuur zijn in 2019 geen vergoedingen verstrekt voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Werkzaamheden afgelopen jaar

Het toezichhoudend bestuur is in 2019 zes keer bijeengekomen voor een reguliere vergadering. Tevens is:

- Eén keer overleg geweest met de MR
- Twee keer overleg geweest met het personeel
- Zes keer overleg geweest met de interim directeur-bestuurder
- Drie keer overleg geweest met vertegenwoordigers van RADAR en VPCO Tholen

In 2019 hebben de volgende onderwerpen extra aandacht gevraagd:

- Vertrek van directeur-bestuurder mevr. J. de Jonge per 28 februari 2019
- Aantrekken van een interim directeur-bestuurder per 1 maart 2019
- Kwaliteit van het onderwijs
- Vaststellen van een nieuw schoolplan 2019-2023 met daarin opgenomen strategische beleidspunten voor de school
- Financiën van de school en vereniging
- Vaststellen van het bestuursverslag en jaarrekening 2018
- Vaststellen van de begroting 2020
- Diverse managementrapportages
- Onderzoek tot een vorm van bestuurlijke samenwerking met twee PC-scholen in de regio, te weten RADAR en VPCO Tholen onder begeleiding van Verus.
- Werving en selectie van nieuwe directiefunctionaris: opstellen profiel, uitzetten werving en selectietraject. Dit is samenwerking met het personeel en de MR gebeurd.

Tenslotte

Het toezichhoudend bestuur spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de personeelsleden hun werkzaamheden uitvoeren ten behoeve van de kinderen uit Bruinisse en omgeving.

Het toezichhoudend bestuur dankt daarvoor alle medewerkers van de Vereniging.

J. Flikweert, secretaris toezichhoudend bestuur.

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 in vergelijking met 31 december 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	492.256	498.427
Materiële vaste activa	142.751	104.401	Voorzieningen	157.537	130.944
Financiële vaste activa	-	-	Langlopende schulden	-	-
Voorraden	-	-	Kortlopende schulden	67.782	70.501
Vorderingen	50.590	32.777			
Kortlopende effecten	-	-			
Liquide middelen	524.234	562.694			
Totaal activa	717.575	699.872	Totaal passiva	717.575	699.872

- Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa

In 2019 is voor een bedrag van € 65.000 geïnvesteerd. De grootste investeringen hebben betrekking op ICT (€ 52.000) en het brandveilig maken van het pand (€ 10.000). De afschrijvingslasten bedragen in 2019 € 26.000. Omdat er meer is geïnvesteerd dan afgeschreven, is de waarde van de materiele vaste activa met € 38.000 gestegen.

Vorderingen

De belangrijkste vordering betreft OCW in verband met het betaalritme van de rijksbijdrage personeel. Deze vordering ontstaat in de periode augustus tot en met december omdat maandelijks minder dan 1/12 van de rijksbijdrage wordt betaald. In de periode januari tot en met juli loopt de vordering op nul. Deze vordering bedraagt op balansdatum 2019 € 38.000 en is daarmee € 8.000 hoger dan het vorige verslagjaar.

De overige vorderingen en overlopende activa zijn in 2019 met € 10.000 toegenomen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een vordering op kinderopvang Het Kinderpaleis van € 6.000 vanwege een bijdrage in de verbouwingskosten in verband met brandveiligheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2019 met € 38.000 afgenomen. De voornaamste oorzaken van deze afname zijn het negatieve resultaat van € 6.000 en de investeringen van € 55.000. In het kasstroomoverzicht opgenomen in de jaarrekening is het verloop van de geldmiddelen in 2019 weergegeven.

- Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve, een bestemmingsreserve privaat en drie bestemmingsreserves publiek en bedraagt ultimo 2019 € 492.000.

De bestemmingsreserve personeel bedraagt ultimo 2019 € 337.000 en geeft het bestuur de ruimte om actief personeelsbeleid te voeren. Het behaalde resultaat op de personele exploitatie wordt toegevoegd c.q. in mindering gebracht op de reserve personeel. In 2019 is een bedrag van € 10.000 in mindering gebracht op de reserve personeel.

De bestemmingsreserve projecten overige is gevormd vanuit het schoolfonds en bedraagt ultimo 2019 € 7.000.

De bestemmingsreserve nulmeting is gevormd bij de invoering van de lumpsumbekostiging. De toen aanwezige activa is gewaardeerd en geactiveerd. Daartegenover is de reserve nulmeting gevormd. De jaarlijkse vrijval van de reserve (2019 € 1.000) komt overeen met de afschrijving van de betreffende activa. De reserve nulmeting bedraagt ultimo 2019 nog € 1.000.

De contributies betaald door de leden van de vereniging worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat. Hierop worden relevante uitgaven in mindering gebracht. De bestemmingsreserve privaat bedraagt ultimo 2019 € 127.000 en is in 2019 met € 5.000 toegenomen. Het bestuur heeft het beleid met betrekking tot het vrij besteedbaar vermogen niet gewijzigd.

De algemene reserve is in 2019 niet gewijzigd en bedraagt € 20.000.

Voorzieningen

De vereniging ter bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse heeft twee voorzieningen gevormd: een voorziening voor jubileumuitkeringen en een voorziening groot onderhoud.

De voorziening voor jubileumuitkeringen is bestemd voor de kosten voortvloeiend uit 25- of 40 jarig dienstjubilea. Deze voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van het zittend personeelsbestand, hun leeftijd en de blijfkans. In 2019 is € 1.000 gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkeringen. Deze bedraagt ultimo 2019 € 16.000.

De voorziening groot onderhoud dient ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud over de jaren heen. De dotatie van € 26.000 is bepaald op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan. In 2019 zijn er geen onderhoudskosten ten laste van de voorziening gebracht. De voorziening voor groot onderhoud bedraagt ultimo 2019 € 141.000.

Kortlopende schulden

De belangrijkste kortlopende schulden betreffen de salarisgebonden schulden zoals belastingen en premies sociale verzekeringen, schulden terzake van pensioenen en vakantiegeld en vakantiedagen. Ultimo 2019 bedragen de salarisgebonden schulden € 53.000 en zijn daarmee € 5.000 lager dan in 2018. De overige kortlopende schulden en overlopende passiva zijn in 2019 met € 2.000 toegenomen. Dit betreft voornamelijk de post crediteuren.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 29.258. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat in boekjaar 2019 van € 6.171: een verschil van € 23.087 met de begroting. Het negatief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 278.

Analyse realisatie 2019 versus realisatie 2018 en realisatie 2019 versus begroting 2019

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Verschil	Realisatie 2018	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	806.094	781.757	24.337	769.962	36.132
Overige overheidsbijdragen	7.318	10.735	-3.417	9.422	-2.104
Overige baten	26.855	23.700	3.155	27.431	-576
Totaal baten	840.267	816.192	24.075	806.815	33.452
Lasten					
Personele lasten	672.749	681.613	-8.864	643.598	29.151
Afschrijvingen	26.320	20.599	5.721	17.412	8.908
Huisvestingslasten	53.839	57.558	-3.719	50.186	3.653
Overige lasten	93.028	85.180	7.848	95.472	-2.444
Totaal lasten	845.936	844.950	986	806.668	39.268
Saldo baten en lasten	-5.669	-28.758	23.089	147	-5.816
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	238	-	238	-	238
Financiële lasten	740	500	240	425	315
Totaal financiële baten en lasten	-502	-500	-2	-425	-77
Totaal resultaat	-6.171	-29.258	23.087	-278	-5.893

- Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2018 gedaald met € 5.893. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn:

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdragen OCenW zijn in 2019 gestegen met € 36.000. Onderdeel hiervan zijn de reguliere rijksbijdragen (personele bekostiging, personeels- en arbeidsmarktbeleid en materiele bekostiging). Deze zijn in 2019 € 28.000 hoger dan in 2018. Er zijn diverse ontwikkelingen die invloed hebben op de hoogte van de rijksbijdragen. Na een aanvankelijke daling van het aantal leerlingen met 15 op 1 oktober 2017 ten opzichte van 1 oktober 2016, is per 1 oktober 2018 het aantal leerlingen weer gestegen met 5 naar 121. De tarieven van de bekostiging zijn in 2019 verhoogd. Daarnaast is er een bedrag van € 12.000 ontvangen aan bijzondere bekostiging, de zogeheten convenantgelden. Deze gelden dienen ter dekking van de eenmalige uitkeringen gedaan in februari 2020 vanwege de nieuwe CAO PO. De tariefsverhoging personele bekostiging schooljaar 2019-2020 is eveneens bestemd ter dekking van deze uitgaven. De overige rijksbijdragen zijn in 2019 € 7.000 hoger dan in 2018. Dit betreft onder meer de gelden vanwege onderwijsachterstandenbeleid. Per 1 augustus 2019 is deze regeling gewijzigd. De hoogte van bijdragen vanuit het samenwerkingsverband is in 2019 gelijk aan vorig jaar.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn in 2019 € 2.000 lager dan in 2018. In 2018 is eenmalig een bedrag van € 1.600 ontvangen vanuit het Potje Geluk. De overige subsidies in beide jaren zijn vergelijkbaar.

Overige baten

De overige baten bedragen zowel in 2018 als in 2019 € 27.000. De grootste post is verhuur ad € 23.000.

Personele lasten

De personele lasten zijn in 2019 € 29.000 hoger dan in 2018. De kosten van lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten zijn in 2019 met € 27.000 gestegen. Deze kosten zijn inclusief de externe inhuur van de directeur.

De overige personele lasten zijn in 2019 met € 9.000 gedaald. In 2018 is € 9.000 gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkeringen tegen € 1.000 in 2019.

In 2018 is € 12.000 ontvangen aan uitkeringen van het vervangingsfonds. In 2019 was dit maar € 1.000.

In de begroting 2019 is nog uitgegaan van € 16.000 aan uitkering vervangingsfonds. De kosten van lonen en salarissen zijn hoger begroot vanwege vervangingskosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn in 2019 met € 9.000 gestegen vanwege de gepleegde investeringen in met name ICT. Deze activa kent een korte afschrijvingstermijn. In de begroting 2019 is uitgegaan van een lager investeringsniveau.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2019 € 4.000 hoger dan in 2018. Vooral de kosten van onderhoud zijn gestegen. De onderhoudskosten van klein onderhoud zijn € 2.000 hoger evenals de dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

Overige lasten

De overige lasten zijn met € 2.000 gedaald in 2019. De administratie en beheerslasten (-/- € 5.000) en overige overige kosten (-/- € 3.000) zijn gedaald terwijl er meer is uitgegeven aan leer- en hulpmiddelen (+ € 6.000). Vooral de kosten van ICT zijn sterk gestegen (+ € 5.000). Deze stijging is niet voorzien bij het opstellen van de begroting 2019.

Totaal resultaat

Het gerealiseerde resultaat 2019 wijkt af van het begrote resultaat over 2019. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn deels hetzelfde als tussen realisatie 2019 en 2018:

De begroting wordt opgesteld op basis van de op dat moment geldende tarieven en bekende informatie.

Investerings en financieringsbeleid

De vereniging heeft als uitgangspunt dat de investeringen waarvoor geen bijdragen van derden worden ontvangen, zoveel mogelijk met eigen middelen worden gefinancierd. Gezien de liquide positie van de vereniging is er ook geen reden voor het aantrekken van vreemd vermogen. De investeringen van 2019 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

In de meerjarenbalans is een prognose voor de ontwikkeling van de liquide middelen opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de voor de komende jaren geplande investeringen. Hieruit blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang blijft om alle verplichtingen te voldoen en de investeringen te kunnen betalen.

Treasuryverslag

De vereniging hanteert een treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders de instelling haar financierings- en beleggingsbeleid dient in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De vereniging heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar.

De vereniging heeft in april 2017 een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut voldoet aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2019 is conform het statuut gehandeld. De bankrekeningen van de vereniging zijn ondergebracht bij de Rabobank en de ABN-AMRO. Deze banken voldoen aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

KENGETALLEN

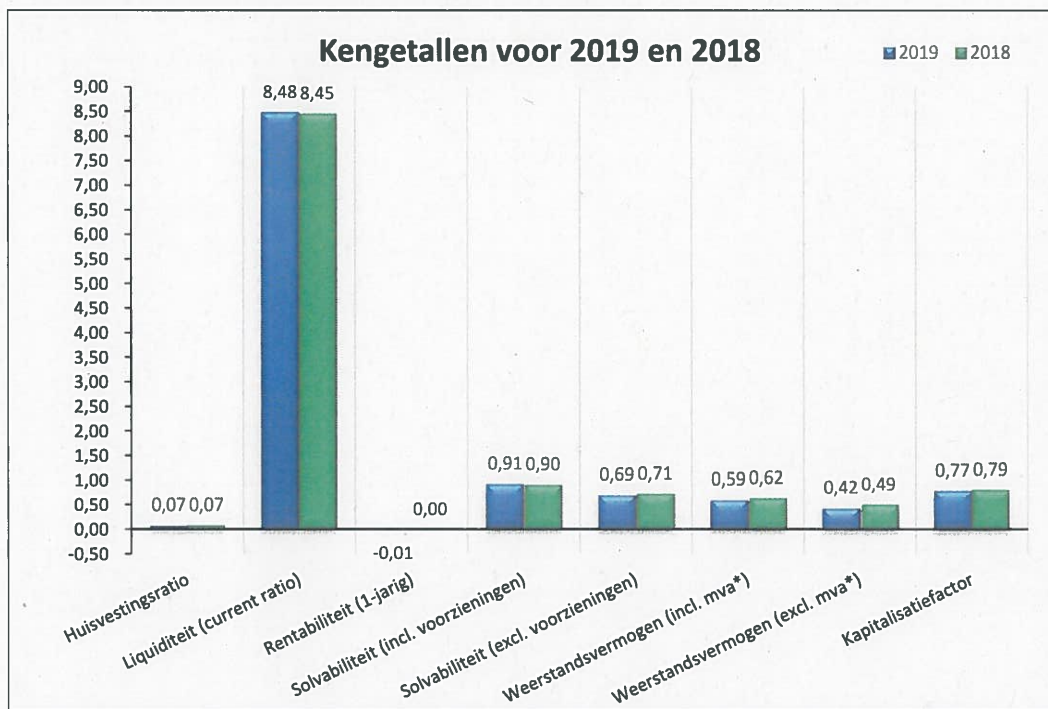
In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie.

Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2019	2018	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,07	0,07	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	8,48	8,45	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	-0,01	0,00	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,91	0,90	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,69	0,71	geen
Weerstandvermogen (incl. mva*)	0,59	0,62	kleiner dan 0,05
Weerstandvermogen (excl. mva*)	0,42	0,49	geen
Kapitalisatiefactor	0,77	0,79	geen

* mva: materiële vaste activa

Bovenstaande kengetallen zijn hieronder grafisch weergegeven.

Hierna vindt u de omschrijving en definitie per kengetal inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	53.839		50.186	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	5.860		5.827	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		59.699		56.013
- Totale lasten	845.936		806.668	
- Financiële lasten	740		425	
Som totale lasten en financiële lasten		846.676		807.093
Kengetal:		0,07		0,07

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de huisvestingsratio gelijk gebleven.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, kortlopende effecten, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	524.234		562.694	
- Kortlopende effecten	-		-	
- Vorderingen	50.590		32.777	
- Voorraden	-		-	
Vlottende activa		574.824		595.471
Kortlopende schulden		67.782		70.501
Kengetal:		8,48		8,45

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 8,48 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden.

De vereniging heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 524.234 aan liquide middelen en daarnaast € 50.590 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 67.782.

De liquiditeit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- **Definitie:** Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Resultaat		-6.171		-278
- Totaal baten	840.267		806.815	
- Financiële baten	238		-	
Som totaal baten inclusief financiële baten		840.505		806.815
Kengetal 1-jarig:		-0,01		0,00

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De vereniging heeft met de totale baten, te weten € 840.505, een resultaat behaald van -€ 6.171. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro die ontvangen en besteed wordt er € 0,01 wordt ingeteerd op de reserves.

De rentabiliteit is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de rentabiliteitspositie gedaald.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie inclusief voorzieningen:** Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	492.256		498.427	
- Voorzieningen	157.537		130.944	
Som eigen vermogen en voorzieningen		649.793		629.371
Totaal vermogen		717.575		699.872
Kengetal:		0,91		0,90

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 91% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 9% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie gestegen.

- **Definitie exclusief voorzieningen:** Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		492.256		498.427
Totaal vermogen		717.575		699.872
Kengetal:		0,69		0,71

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van solvabiliteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- **Definitie inclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	492.256		498.427	
- Totaal baten	840.267		806.815	
- Financiële baten	238		-	
Som totaal baten inclusief financiële baten	840.505		806.815	
Kengetal:	0,59		0,62	

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen gedaald.

- **Definitie exclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	492.256		498.427	
- Materiële vaste activa	142.751		104.401	
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa	349.505		394.026	
- Totaal baten	840.267		806.815	
- Financiële baten	238		-	
Som totaal baten inclusief financiële baten	840.505		806.815	
Kengetal:	0,42		0,49	

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van het weerstandsvermogen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

- **Definitie:** De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Balans totaal	717.575		699.872	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	70.469		66.421	
Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen	647.106		633.451	
- Totaal baten	840.267		806.815	
- Financiële baten	238		-	
Som totaal baten inclusief financiële baten	840.505		806.815	
Kengetal:	0,77		0,79	

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de vereniging. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de vereniging.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen per 1 oktober	121	118	113	105	107
Personele bezetting in fte per 31 december					
Bestuur / Management	1,00	1,00	1,00	0,60	0,60
Personeel primair proces	7,08	6,49	6,73	6,51	6,32
Ondersteunend personeel	0,87	1,40	1,10	1,03	1,03
Totale personele bezetting	8,95	8,89	8,83	8,14	7,95

Overige kengetallen

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen / Totaal personeel	13,52	13,27	12,80	12,90	13,46
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	17,09	18,18	16,79	16,13	16,93

- Toelichting op de kengetallen

de verwachte leerlingaantallen

Het feit dat de school gelegen is in een krimpregio heeft zijn weerslag op het verloop van het leerlingaantal. Geprognosticeerd wordt dat het leerlingaantal de komende jaren zal teruglopen naar 105 per 1 oktober 2021.

de personele bezetting

De terugloop van het leerlingaantal noodzaakt om kritisch te zijn wat betreft de personele bezetting. De vacature voor een directeur wordt teruggebracht naar 0,6 fte. Vanuit de werkdrukgeden wordt een onderwijsassistent bekostigd (0,73 fte in 2020 en 0,66 fte in 2021 en 2022). Er zijn in de loop van een jaar meerdere momenten waarop er besluiten genomen kunnen worden betreffende de omvang van de formatie. Dit is bij het opstellen van de meerjarenbegroting (najaar) en bij het opstellen van het bestuursformatieplan.

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022

Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	104.401	142.751	112.843	93.829	75.036
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	104.401	142.751	112.843	93.829	75.036
Vorraden	-	-	-	-	-
Vorderingen	32.777	50.590	40.000	40.000	40.000
Kortlopende effecten	-	-	-	-	-
Liquide middelen	562.694	524.234	545.363	549.850	541.079
Totaal vlottende activa	595.471	574.824	585.363	589.850	581.079
Totaal activa	699.872	717.575	698.206	683.679	656.115

Passiva	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022

Algemene reserve	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Bestemmingsreserves	478.427	472.256	458.824	455.464	439.022
Overige reserves / fondsen	-	-	-	-	-
Eigen vermogen	498.427	492.256	478.824	475.464	459.022
Vorzieningen	130.944	157.537	149.382	138.215	127.093
Langlopende schulden	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	70.501	67.782	70.000	70.000	70.000
Totaal passiva	699.872	717.575	698.206	683.679	656.115

De bedragen in bovenstaande tabel zijn exclusief eventuele effecten van COVID-19.

- Toelichting op de balans

Bij de materiële vaste activa wordt een bescheiden investeringsniveau gehanteerd, vandaar dat de waarde in de loop de tijd afneemt.

Bij de vorderingen en kortlopende schulden is uitgegaan van een genormaliseerd niveau.

De liquide middelen zijn de sluitpost in de balans. De komende jaren wordt een jaarlijks verlies geprognosticeerd. Vanwege het bescheiden investeringsniveau blijven de liquide middelen op peil. De financieringsstructuur blijft derhalve ongewijzigd. Financiering van investeringen geschiedt vanuit de eigen middelen. Er is geen aanleiding om vreemd vermogen middels leningen aan te trekken.

Het geprognosticeerde resultaat is ten laste van de bestemmingsreserves gebracht.

Jaarlijks wordt € 28.000 gedoteerd aan de voorzieningen. De onttrekkingen zijn bepaald op basis van het meerjarenonderhoudsplan en zo goed mogelijk ingeschat als het gaat om jubileumuitkeringen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen	121	118	113	105	107
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	769.962	806.094	798.914	744.091	714.023
Overige overheidsbijdragen	9.422	7.318	6.000	7.735	7.735
Overige baten	27.431	26.855	26.146	26.150	26.150
Totaal baten	806.815	840.267	831.060	777.976	747.908
Lasten					
Personeelslasten	643.598	672.749	677.234	610.114	592.349
Afschrijvingen	17.412	26.320	20.000	19.014	18.793
Huisvestingslasten	50.186	53.839	58.108	64.608	65.608
Overige lasten	95.472	93.028	89.150	87.600	87.600
Doorbetalingen aan schoolbesturen	-	-	-	-	-
Totaal lasten	806.668	845.936	844.492	781.336	764.350
Saldo baten en lasten	147	-5.669	-13.432	-3.360	-16.442
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	-	238	-	-	-
Financiële lasten	425	740	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	-425	-502	-	-	-
Totaal resultaat	-278	-6.171	-13.432	-3.360	-16.442

De bedragen in bovenstaande tabel zijn exclusief eventuele effecten van COVID-19.

- Toelichting op de staat van baten en lasten

Door de daling van het leerlingaantal, dalen ook de rijksbijdragen. De grootste kostenpost zijn de personeelslasten. Door strak te sturen op de formatie lukt het om de personeelslasten terug te brengen. Door het bescheiden investeringsniveau, zullen de afschrijvingen dalen. De geprognosticeerde resultaten zijn dan wel negatief doch de omvang van het eigen vermogen is dusdanig dat de kengetallen op peil blijven. De vereniging ter bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse blijft financieel gezond.

Het huisvestingsbeleid blijft ongewijzigd. Het gebouw dat ter beschikking is gesteld door de gemeente voldoet zowel qua omvang als kwaliteit. Er zijn geen plannen voor verbouwingen of andere aanpassingen. Groot onderhoud wordt uitgevoerd vanuit het Meerjaren Onderhoudsplan en gefinancierd vanuit de voorziening groot onderhoud.

Overige rapportages

- Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het voornaamste element van het interne risicobeheersings- en controlesysteem is de planning- en controlcyclus. De planning- en control cyclus bestaat uit het jaarlijks opstellen van een begroting. Daarin komt tot uiting welke plannen er voor het komende jaar gemaakt zijn. Vier keer per jaar worden er tussentijdse financiële cijfers opgesteld door het administratiekantoor. Deze bestaan uit een overzicht van de baten en lasten van de gecumuleerde periode en worden in hetzelfde overzicht vergeleken met de periode begroting. Verschillen worden geanalyseerd en middels een rapportage gedeeld met het bestuur. Deze laatste kan indien noodzakelijk maatregelen treffen.

In 2019 is er wederom een meerjarenbegroting opgesteld om de risico's op de langere termijn ook in kaart te brengen. Deze bevat naast een overzicht van de baten en lasten ook een opstelling van de verwachte balansposities. Daarmee kan het bestuur ook zien wat de effecten zijn van de geprognosticeerde resultaten op liquiditeit en vermogenspositie op de lange termijn en hier voortijdig op anticiperen. De resultaten, meerjarenbegroting en aandachtspunten voor de toekomst zijn weergegeven in de continuïteitsparagraaf. Naast de meerjarenbegroting is ook een meerjarenbestuursformatieplan opgesteld. Beide documenten zijn gebaseerd op dezelfde uitgangspunten.

- Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden zijn de leerlingenaantallen, het feit dat een éénpitter weinig mobiliteitsmogelijkheden heeft voor het personeel, de onzekerheid over bekostiging vanuit de overheid en het verouderde schoolgebouw.

Leerlingenaantal

Actiepunten:

- verschillende PR campagnes in de vorm van verspreiding van flyers in verschillende omliggende dorpen (korte termijn)
- onderzoeken naar bestuurlijke samenwerking om het licht dalende leerlingenaantal het hoofd te kunnen bieden op middellange en langere termijn

Gezien het feit dat we in een krimpregio zitten, zal het niet eenvoudig zijn op eigen kracht te groeien in leerlingaantallen.

Personele risico's

Door een lichte daling in leerlingaantallen (per mei 2020 staan 108 leerlingen ingeschreven/aangemeld) heeft dit mogelijke personele consequenties. Aangezien de school een éénpitter is, zijn er geen/weinig mobiliteitsmogelijkheden.

Actiepunten:

- Onderzoek starten naar een vorm van bestuurlijke samenwerking. Dit onderzoek is februari 2020 afgerond en heeft geresulteerd in het feit dat de betrokken partijen de intentie uitgesproken hebben een onderzoek tot bestuurlijke fusie in te stellen. Het voornemen is dat per 1-1-2021 een bestuurlijke fusie kan worden gerealiseerd, mits alle verantwoordelijke organen hiermee instemmen.

Bekostiging

In de bekostigingssystematiek zijn wijzigingen opgetreden die voor de school op middellange termijn grote impact hebben. Hierbij kan gedacht worden aan het kwijtraken van onderwijsachterstandmiddelen en de LOWAN gelden. Daarnaast blijkt ook dat de materiele baten niet toereikend zijn voor de materiele lasten van de school. Beide punten vragen de nodige aandacht op korte en middellange termijn.

Actiepunten:

- Adequate personeelsbenoeming om op een juiste wijze te anticiperen op de verminderde inkomsten (korte en middellange termijn)

Huisvesting

Het schoolgebouw is meer dan 40 jaar oud en is op bepaalde punten sterk toe aan vervanging/aanpassing aan de huidige (bijna) energieneutrale eisen. Helaas is het moeilijk te plannen voor het bestuur op welke termijn hier veranderingen mogelijk zijn. In overleg met de gemeente vindt momenteel een herijking van het IHP plaats, waarin voor de periode 2025-2029 een mogelijk renovatie danwel nieuwbouw opgenomen is. Dit is onzeker omdat de gemeente Schouwen Duiveland onder provinciaal toezicht is geplaatst. De directeur-bestuurder is betrokken bij het opstellen van de herijking van het IHP en heeft sterk gepleit voor het opnemen van nieuwbouw in het nieuwe IHP voor cbs Op Dreef. Het is nog erg onzeker of dit uiteindelijk wordt overgenomen door het college van B & W en de gemeenteraad van Schouwen Duiveland.

Zolang deze situatie zich voor doet, zullen uitsluitend de noodzakelijke aanpassingen aan het gebouw worden uitgevoerd.

Mogelijke gevolgen van COVID-19

De belangrijkste risico's die voortvloeien uit de huidige onzekere situatie inzake COVID-19 zijn:

- Verzorgen onderwijs op afstand. De kernactiviteit van de instelling, het verzorgen van onderwijs, kan niet op de reguliere wijze plaatsvinden. In versneld tempo heeft de school maatregelen getroffen om het leren op afstand mogelijk te maken, waarbij krachten en expertises worden gebundeld. Niet alle leerlingen beschikken over de juiste apparatuur om digitaal onderwijs te volgen wat leidt tot investeringen van de onderwijsinstelling.
- Leerling welzijn. Leerkrachten houden op afstand dagelijks contact met individuele leerlingen. We zijn ons ervan bewust dat dit verre van optimaal is, maar is op dit moment het maximaal haalbare.
- Bekostigingsonderzoek. Problematiek inzake het bekostigingsonderzoek. Onduidelijkheid over aangepaste wet- en regelgeving vanuit het Ministerie.
- Onrechtmatigheden. Doordat niet altijd de reguliere processen kunnen worden gevolgd is er een mogelijk risico op onrechtmatige bestedingen.

COVID-19

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekeerde omstandigheden. De effecten van deze crisis op de lange termijn ontwikkelingen op globaal en nationaal niveau zijn op dit moment nog niet duidelijk. Dit alles legt een zware druk op de organisatie en het personeel. Het in snel tempo ontwikkelen van digitale lesmethodes, digitaal lesgeven en nog tal van initiatieven die binnen de organisatie zijn uitgerold hebben veel energie en aanpassingsvermogen gevergd van het personeel. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van onze taak als onderwijsinstelling.

Gezien de snelheid en onduidelijkheid van de ontwikkelingen rondom deze crisis is het niet mogelijk om deze financiële gevolgen op dit moment betrouwbaar te kwantificeren. Dit is onder andere afhankelijk van de duur, de ontwikkeling van de verspreiding van het virus en maatregelen vanuit het kabinet. Op basis van de beschikbare informatie verwacht de instelling op korte termijn geen continuïteitsrisico. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie is solide genoeg gezien de omvang van de 1e geldstroommiddelen van de totale baten

De financiële impact van COVID-19 is derhalve voor de totale baten, het resultaat en de liquiditeit op de korte termijn zeer beperkt, daar de financieringsstromen zijn gegarandeerd. Met de hiervoor genoemde (en eventuele andere) mogelijke financiële effecten als gevolg van COVID-19 is in de voorliggende meerjarenbegroting geen rekening gehouden.

De impact van het pakket aan maatregelen dat door de diverse overheden is genomen om het virus te bestrijden hebben grote impact op de instelling. Zowel onderwijskundig als voor de bedrijfsvoering.

De ernst en duur van de coronavirus uitbraak is op dit moment erg onzeker en daarmee ook de effecten die het op de instelling zal hebben. Voorop staat dat alle mogelijke maatregelen genomen zullen worden om de medewerkers en leerlingen te beschermen en risico's zo veel mogelijk te beperken of te mitigeren. Hierbij wordt de continuïteit van de instelling zoveel als mogelijk gewaarborgd. Er zijn meerdere maatregelen getroffen om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk te remmen.

De belangrijkste maatregelen:

- Sluiten scholen. Alle scholen zijn als gevolg van de aangescherpte (overheids)maatregelen vanaf 16 maart gesloten. Het onderwijs is sindsdien op afstand verzorgd en inmiddels worden versoepelende maatregelen onderzocht en eventueel ingepast. Het protocol/ leidraad die door de sectorraad wordt verstrekt is voor ons daarin leidend in goede afstemming met de medezeggenschapsraad.
- Digitaal onderwijs. Het onderwijs wordt digitaal verzorgd, met alle daar aan gerelateerde aanpassingen en investeringen.
- Schrappen eindtoets groep 8. De eindtoets wordt dit jaar niet afgenomen bij leerlingen in groep 8. Het schooladvies (gebaseerd op de ontwikkeling van het kind over de afgelopen jaren) wordt nu het definitieve advies voor de middelbare school. Het schooladvies kan niet worden heroverwogen.
- Thuiswerken. Alle medewerkers werken zoveel mogelijk vanuit huis, zolang als dit kan.

De adviezen die opgelegd worden door het RIVM worden hierbij gevolgd.

Ondertekening namens het bestuur

Datum:

Plaats:

Naam:

Functie:

Ondertekening:

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2019 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De gevolgen van COVID-19 zijn hierbij in acht genomen en nader in de jaarrekening toegelicht bij 'Gebeurtenissen na balansdatum'. Hierbij is naar onze mening geen sprake van materiële onzekerheid over de continuïteit.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen			
Permanent	480	2,50%	N.v.t.
Verbouwingen	240	5,00%	N.v.t.
Terreininventaris	180	6,67%	N.v.t.
Installaties	180	6,67%	N.v.t.
Kantoormeubilair/-inventaris			
Bureau's	240	5,00%	500
Stoelen	120	10,00%	500
Kasten	240	5,00%	500
Huishoudelijke apparatuur	60	20,00%	500
Schoolmeubilair/-inventaris	240	5,00%	500
Onderwijskundige apparatuur/machines	60	20,00%	500
ICT			
Servers	120	10,00%	500
Netwerk	120	10,00%	500
Computers	36	33,33%	500
Leermiddelen			
Methoden	96	12,50%	N.v.t.
Voetbalkooi	120	10,00%	500

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Op terreininventaris wordt wel afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve personeel	Actief personeelsbeleid	Personele baten en lasten	336.911
- Reserve projecten overige	Waardering bankrekening buiten administratie	Mutaties boekjaar bankrekeningen buiten de administratie	7.097
- Reserve nulmeting	Dekking vaste activa eerste waardering 2005	Afschrijvingslasten activa nulmeting	1.260
- Algemene reserve privaat	Waardering ingebrachte private middelen	Alleen bestemmingen aangegeven door de leden van het bestuur	126.988

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2019 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Vereniging de condities voor ontvangst kan aantonen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Vereniging heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De instelling is volgens de cao aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2019 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2019 97,80%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Rente- en kasstroomrisico

De Instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

En vergelijkende cijfers 2018. - na verwerking resultaatbestemming -

		<u>31-12-2019</u>		<u>31-12-2018</u>	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	142.751		104.401	
	<i>Totaal vaste activa</i>		<u>142.751</u>		<u>104.401</u>
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	50.590		32.777	
1.2.4	Liquide middelen	524.234		562.694	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		<u>574.824</u>		<u>595.471</u>
	TOTAAL ACTIVA		<u>717.575</u>		<u>699.872</u>
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	492.256		498.427	
2.2	Voorzieningen	157.537		130.944	
2.4	Kortlopende schulden	67.782		70.501	
	TOTAAL PASSIVA		<u>717.575</u>		<u>699.872</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	806.094		781.757		769.962	
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	7.318		10.735		9.422	
3.5 Overige baten	26.855		23.700		27.431	
<i>Totaal baten</i>		840.267		816.192		806.815
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	672.749		681.613		643.598	
4.2 Afschrijvingen	26.320		20.599		17.412	
4.3 Huisvestingslasten	53.839		57.558		50.186	
4.4 Overige lasten	93.028		85.180		95.472	
<i>Totaal lasten</i>		845.936		844.950		806.668
<i>Saldo baten en lasten *</i>		-5.669		-28.758		147
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	238		-		-	
6.2 Financiële lasten	740		500		425	
<i>Saldo financiële baten en lasten *</i>		-502		-500		-425
Totaal resultaat *		-6.171		-29.258		-278

*(- is negatief)

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2019
En vergelijkende cijfers 2018

Ref.	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)		-5.669		147
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
- Afschrijvingen	4.2	26.320		17.412
- Mutaties voorzieningen	2.2	26.593		19.510
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat		52.913		36.922
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
- Vorderingen	1.2.2-/1.2.2.14	-17.813		25.728
- Kortlopende schulden	2.4-/2.4.18	-2.719		-2.686
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal		-20.532		23.042
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		26.712		60.112
Ontvangen interest	6.1.1-/1.2.2.14	238		23
Betaalde interest	6.2.1-/2.4.18	740		425
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		26.210		59.710
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-64.670		-2.942
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-64.670		-2.942
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Mutatie liquide middelen	1.2.4	-38.460		56.768
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
		2019		2018
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		562.694		505.926
Mutatie boekjaar liquide middelen		-38.460		56.768
Stand liquide middelen per 31-12		524.234		562.694

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
---------------------	----------------------	--	---	-------------------------------------

	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2019					
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	125.282	17.786	108.290	27.761	279.119
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	66.844	9.803	79.484	18.587	174.718
Materiële vaste activa per 01-01-2019	58.438	7.983	28.806	9.174	104.401
Verloop gedurende 2019					
Investeringen	9.908	-	54.534	228	64.670
Desinvesteringen	-	-	-	4.000	4.000
Afschrijvingen	4.674	1.186	18.271	2.189	26.320
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	-	4.000	4.000
Mutatie gedurende 2019	5.234	1.186-	36.263	1.961-	38.350
Stand per 31-12-2019					
Verrijgings- of vervaardigingsprijs	135.190	17.786	162.824	23.989	339.789
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	71.518	10.989	97.755	16.776	197.038
Materiële vaste activa per 31-12-2019	63.672	6.797	65.069	7.213	142.751

Gebouwen

Dit bestaat voor € 36.312 (boekwaarde) uit een woning in eigen beheer. De WOZ-waarde van deze woning betreft € 286.000 (peildatum: 01-01-2019).

Terreinen

Dit betreft terreininventaris.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1.2.2.2 OCW	38.004		29.955	
1.2.2.3 Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen	1.857		-	
<i>Subtotaal vorderingen</i>		<u>39.861</u>		<u>29.955</u>
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	1.967		868	
1.2.2.15 Overige overlopende activa	8.762		1.954	
<i>Overlopende activa</i>		<u>10.729</u>		<u>2.822</u>
Totaal Vorderingen		<u>50.590</u>		<u>32.777</u>

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar .

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	524.234		562.694	
Totaal liquide middelen		<u>524.234</u>		<u>562.694</u>

2 Passiva								
2.1 Eigen vermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen								
2.1.1.1 Algemene reserve	24.270	-4.270	-	20.000	20.000	-	-	20.000
2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	356.859	-196	-	356.663	356.663	-11.395	-	345.268
2.1.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	117.576	4.188	-	121.764	121.764	5.224	-	126.988
Totaal Eigen vermogen	498.705	-278	-	498.427	498.427	-6.171	-	492.256

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1 Reserve personeel	349.777	-3.175	-	346.602	346.602	-9.691	-	336.911
2.1.1.2.9 Reserve projecten overige	3.478	4.151	-	7.629	7.629	-532	-	7.097
2.1.1.2.10 Reserve nulmeting	3.604	-1.172	-	2.432	2.432	-1.172	-	1.260
Totaal bestemmingsreserves (publiek)	356.859	-196	-	356.663	356.663	-11.395	-	345.268

2.1.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1 Algemene reserve privaat	117.576	4.188	-	121.764	121.764	5.224	-	126.988
Totaal bestemmingsreserves (privaat)	117.576	4.188	-	121.764	121.764	5.224	-	126.988

2.2 Voorzieningen	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrekking 2019	Vrijval 2019	Mutatie	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Jubileumuitkeringen	15.942	555	-	-	-	16.497	-	11.168	5.329
2.2.3 Voorzieningen voor groot onderhoud	115.002	26.038	-	-	-	141.040	46.589	94.543	-
Totaal Voorzieningen	130.944	26.593	-	-	-	157.537	46.589	105.711	5.329

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
2.4.8 Crediteuren		11.460		9.335
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		26.910		29.912
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen		7.503		7.715
2.4.12 Kortlopende overige schulden		-		536
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>			45.873	47.498
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen		18.622		20.344
2.4.19 Overige overlopende passiva		3.287		2.659
<i>Overlopende passiva</i>			21.909	23.003
Totaal Kortlopende schulden			67.782	70.501

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	753.397		722.255		725.650	
	Totaal Rijksbijdrage	<u>753.397</u>		<u>722.255</u>		<u>725.650</u>	
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	41.267		50.922		33.783	
	Totaal Rijksbijdragen	<u>41.267</u>		<u>50.922</u>		<u>33.783</u>	
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		11.430		8.580		10.529
	Totaal Rijksbijdragen	<u>806.094</u>		<u>781.757</u>		<u>769.962</u>	

Per saldo is er in 2019 € 36.132 meer aan Rijksbijdragen ontvangen dan in 2018. In 2019 zijn de tarieven van de reguliere rijksbijdragen OC&W verhoogd en is er een aanvullende bekostiging van € 12.009 ontvangen ter compensatie van de cao-loonsverhoging. Het aantal leerlingen op 1 oktober 2018 is met 5 toegenomen, waardoor er meer leerling-gebonden bijdrage ontvangen is. Tevens worden er met ingang van schooljaar 2018/2019 structureel werkdrukgeden ontvangen.

3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen - bijdragen en -subsidies *)	7.318		10.735		9.422	
	Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	<u>7.318</u>		<u>10.735</u>		<u>9.422</u>	

*) Specificatie gemeentelijke subsidies

Schoolbegeleiding	1.735	1.735	1.859
Taalstimulering	467	-	415
Potje Geluk	-	-	1.615
Vergoeding MI	5.116	9.000	5.533
	<u>7.318</u>	<u>10.735</u>	<u>9.422</u>

3.5	Overige baten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	22.928		22.500		23.196	
3.5.5	Ouderbijdragen	-		1.200		-	
3.5.10	Overige	3.927		-		4.235	
	Totaal overige baten	<u>26.855</u>		<u>23.700</u>		<u>27.431</u>	
	Totaal baten	<u>840.267</u>		<u>816.192</u>		<u>806.815</u>	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	493.460		685.013		463.768	
4.1.1.2	Sociale lasten	61.883		-		68.206	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	15.778		-		21.102	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	22.696		-		18.638	
4.1.1.5	Pensioenpremies	69.084		-		64.137	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		662.901		685.013		635.851
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	555		1.600		8.606	
4.1.2.3	Overige	10.228		11.000		11.448	
	Totaal overige personele lasten		10.783		12.600		20.054
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	935		16.000		12.307	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		935		16.000		12.307
	Totaal personele lasten		672.749		681.613		643.598

De personele lasten zijn ten opzichte van 2018 met € 29.151 gestegen. Door voornamelijk het extern inhuren van de directeur zijn de lonen en salarissen dit jaar met € 27.050 gestegen. Tevens zijn de uitkeringen vanuit het Vervangingsfonds gedaald met € 11.372. Voor de jubileumuitkeringen hoefde € 8.051 minder gedoteerd te worden dan in 2018.

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 14 in 2019 (2018: 12). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2019	2018
Bestuur / Management	1	1
Personeel primair proces	9	9
Ondersteunend personeel	4	2
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>14</u>	<u>12</u>

4.2	Afschrijvingen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	5.860		5.860		5.827	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	18.271		12.559		8.866	
4.2.2.4	Leermiddelen	2.189		2.180		2.719	
	Totaal afschrijvingen		26.320		20.599		17.412

4.3	Huisvestingslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)		5.511		5.750		3.850
4.3.4	Energie en water		14.853		17.000		15.000
4.3.5	Schoonmaakkosten		1.433		4.200		2.227
4.3.6	Belastingen en heffingen		4.373		2.470		2.383
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening		26.038		26.038		24.604
4.3.8.1	Tuinonderhoud		992		100		688
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging		638		2.000		1.434
	Totaal huisvestingslasten		53.838		57.558		50.186

4.4	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten		33.423		30.350		38.773
4.4.2	Inventaris en apparatuur		1.111		700		794
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen		39.358		34.500		33.608
4.4.5	Overige		19.136		19.630		22.297
	Totaal overige lasten		93.028		85.180		95.472

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten		31.954		29.700		37.888
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten		1.469		650		878
4.4.1.4	Kantoorartikelen		-		-		7
	Totaal administratie- en beheerslasten		33.423		30.350		38.773

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	7.502		4.200		4.537
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-
		7.502		4.200		4.537

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidig en/of vorig boekjaar.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vereniging zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.2.1 Onderhoud/aanschaf kleine inventaris/apparatuur	854		-		266	
4.4.2.2 Bibliotheek/mediatheek	257		700		528	
4.4.3.1 Leermiddelen	23.100		25.000		21.946	
4.4.3.2 ICT	16.258		9.500		11.662	
Totaal inventaris en apparatuur		40.469		35.200		34.402

4.4.5 Overige	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
4.4.5.1 Wervingskosten	2.104		500		516	
4.4.5.2 Representatiekosten	1.988		3.600		5.316	
4.4.5.3 Huishoudelijke kosten	5		500		260	
4.4.5.4 Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	3.157		1.730		2.412	
4.4.5.6 Contributies	-		1.000		1.094	
4.4.5.7 Abonnementen	506		1.400		1.143	
4.4.5.8 Medezeggenschapsraad	78		250		500	
4.4.5.9 Verzekeringen	161		400		232	
4.4.5.10 Reproductiekosten	7.615		7.600		7.519	
4.4.5.11 Toetsen en testen	893		2.000		3.098	
4.4.5.13 Overige	2.629		650		207	
Totaal overige		19.136		19.630		22.297
Totaal overige lasten		93.028		85.180		95.472

6 Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	238		-		-	
Totaal financiële baten		238		-		-

6.2 Financiële lasten	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	740		500		425	
Totaal financiële lasten		740		500		425

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.2.1	Reserve personeel	-9.691	
2.1.2.9	Reserve projecten Overige	-532	
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-1.172	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		-11.395
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		
2.1.3.1	Algemene reserve privaat	5.224	
	Totaal bestemmingsreserves privaat		5.224
	Totaal resultaat		-6.171

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code acti- viteiten
SWV Kind op 1	Stichting	Goes	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

Niet van toepassing, er zijn geen subsidies die toegelicht dienen te worden.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaardingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2019
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 115.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2019.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris	
Aanhef	Mevrouw
Voorletters	J.J.
Tussenvoegsel	de
Achternaam	Jong

Functiegegevens In verslagjaar (2019)

Functie(s)	Directeur
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	28-02
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT plichtige instelling(en)	N.v.t.

Bezoldiging In verslagjaar (2019)

Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	14.446
Beloningen betaalbaar op termijn	1.909
Subtotaal bezoldiging	16.355
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	16.355
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	18.589
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens In vorig verslagjaar (2018)

Functie(s)	Directeur
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	70.167
Beloningen betaalbaar op termijn	10.361
Subtotaal bezoldiging	80.528
Bezoldiging	80.528
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	111.000

Toelichting

Bovenstaande leidinggevende topfunctionaris heeft geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Bij deze leidinggevende topfunctionaris is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris	
Aanhef	De heer
Voorletters	G.W.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Sterk
Functievervulling	
Functie(s)	Interim directeur
Aanvang functievervulling in verslagjaar	01-03-19
Afloop functievervulling in verslagjaar	31-12-19
Uren in verslagjaar (uur)	533
Aantal maanden in verslagjaar (mndn)	10
Aanvang functievervulling in vorig verslagjaar	
Afloop functievervulling in vorig verslagjaar	
Uren in vorig verslagjaar (uur)	
Aantal maanden in vorig verslagjaar (mndn)	
Bezoldiging	
Uitgekeerde bezoldiging in verslagjaar	60.337
Uitgekeerde bezoldiging in vorig verslagjaar	-
Subtotaal bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	60.337
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	60.337
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in verslagjaar	187
Maximum op basis van de normbedragen per uur in verslagjaar	99.671
Werkelijk uurtarief in verslagjaar lager dan het maximum uurtarief	Ja
Werkelijk uurtarief in verslagjaar indien hoger	-
Maximum op basis van de normbedragen per maand in verslagjaar	233.800
Maximum uurtarief in vorig verslagjaar	182
Maximum op basis van de normbedragen per uur in vorig verslagjaar	-
Werkelijk uurtarief in vorig verslagjaar lager dan het maximum uurtarief in vorig verslagjaar	Ja
Werkelijk uurtarief in vorig verslagjaar indien hoger	-
Maximum op basis van de normbedragen per maand in vorig verslagjaar	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gehele tijdvak 1 t/m 12 maanden	99.671

* Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post '1.2.2 Overige vorderingen'

WNT-VERANTWOORDING 2019

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthouder				
Aanhef	De heer	De heer	De heer	De heer
Voorletters	J.P.R.	C.A.	J.	T.H.
Tussenvoegsel		van der		van den
Achternaam	Pannekoek	Spek	Flikweert	Berge

Functievervulling in verslagjaar (2019)

Funcie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	-	-	-	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	17.250	11.500	11.500	11.500
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering				
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Funcie categorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	19-04	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	12.316	11.100	11.100	11.100

Toelichting

Bovenstaande toezichthoudende topfunctionarissen hebben geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Toezichthouder				
Aanhef	De heer	De heer	Mevrouw	De heer
Voorletters	W.H.	M.G.	M.	P.C.
Tussenvoegsel		van	de	de
Achternaam	Lems	Dommele	Waal-van Duivendijk	Keijzer

Functievervulling in verslagjaar (2019)

Functiecategorie	Lid
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	0
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	11.500
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Functiecategorie	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	05-04	05-04	05-04
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	11.100	4.334	2.889	2.889

Toelichting

Bovenstaande toezichthoudende topfunctionarissen hebben geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Toezichthouder	
Aanhef	De heer
Voorletters	J.M.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Moerland

Functievervulling in verslagjaar (2019)	
Functiecategorie	
Aanvang functie	
Afloop functie	

Bezoldiging in verslagjaar (2019)	
Bezoldiging	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	-
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)	
Functiecategorie	Lid
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	05-04
Bezoldiging	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	2.889

Toelichting
Bovenstaande toezichthoudende topfunctionaris heeft geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Niet-topfunctionarissen boven de norm
Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Totale bezoldiging van een topfunctionaris, voor alle functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) topfunctionarissen met een of meerdere functies bij het bevoegd gezag of aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Omschrijving	Periode van t/m		Loop- tijd Mndn	Bedrag per maand €	Bedrag verslag- jaar €	Bedrag < 1 Jaar €	Bedrag 1 - 5 Jaar €	Bedrag > 5 jaar €	Bedrag totaal €
1	Konica Minolta	1-6-2019	31-5-2025	72	218	2.660	2.614	10.456	1.090	14.160
2	Dyade	1-1-2006	30-9-2020	-	1.508	18.099	13.572	-	-	13.572

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. De effecten van deze crisis op de lange termijn ontwikkelingen op globaal en nationaal niveau zijn op dit moment nog niet duidelijk. Dit alles legt een zware druk op de organisatie en het personeel. Zowel onderwijskundig als voor de bedrijfsvoering.

- Alle scholen zijn als gevolg van de aangescherpte (overheids)maatregelen vanaf 16 maart gesloten. Het onderwijs is sindsdien op afstand verzorgd en inmiddels worden versoepelende maatregelen onderzocht en eventueel ingepast. Het protocol/ leidraad die door de sectorraad wordt verstrekt is voor ons daarin leidend in goede afstemming met de medezeggenschapsraad.
- Het onderwijs wordt digitaal verzorgd, met alle daar aan gerelateerde aanpassingen en investeringen.
- De eindtoets wordt dit jaar niet afgenomen bij leerlingen in groep 8. Het schooladvies (gebaseerd op de ontwikkeling van het kind over de afgelopen jaren) wordt nu het definitieve advies voor de middelbare school. Het schooladvies kan niet worden heroverwogen.
- Alle medewerkers werken zoveel mogelijk vanuit huis, zolang als dit kan.

We zijn ons ervan bewust dat dit verre van optimaal is, maar is op dit moment het maximaal haalbare.

In dit stadium zijn de financiële gevolgen voor onze bedrijfsactiviteiten beperkt (over de eerste maanden van 2020 tot het moment van het opstellen van deze jaarrekening is het effect op ons resultaat beperkt van omvang). Wij zullen het beleid en het advies van de diverse nationale instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers en leerlingen in gevaar te brengen.

Gezien de snelheid en onduidelijkheid van de ontwikkelingen rondom deze crisis is het niet mogelijk om de toekomstige financiële gevolgen op dit moment betrouwbaar te kwantificeren. Dit is onder andere afhankelijk van de duur, de ontwikkeling van de verspreiding van het virus en maatregelen vanuit het kabinet. Op basis van de beschikbare informatie verwacht de instelling op korte termijn geen continuïteitsrisico. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie is solide genoeg gezien de omvang van de 1e geldstroommiddelen van de totale baten.

De financiële impact van COVID-19 is derhalve voor de totale baten, het resultaat en liquiditeit op de korte termijn zeer beperkt. Hierbij is geen sprake van een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Vereniging tot bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse
Rechtsvorm: Vereniging
Zetel: Bruinisse
KvK nummer: 40309237

Adres: Molenstraat 46, 4311 ED Bruinisse
Telefoon: 0111-481593
E-mailadres: info@cbsopdreef.nl
Internetsite: www.cbsopdreef.nl

Contactpersoon: Gert Wim Sterk
Telefoon: 0111-481593
E-mailadres: directie@cbsopdreef.nl

Bestuursnummer: 83019

BRIN-nummers: 07XS CBS Op Dreef

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Bestuurder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend
G.W. Sterk	Bruinisse	22-6-2020		

Toezichthouder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend
J.P.R. Pannekoek	Bruinisse	22-6-2020		
C.A. van der Spek	Bruinisse	22-6-2020		
J. Flikweert	Bruinisse	22-6-2020		
T.H. van den Berge	Bruinisse	22-6-2020		
W.H. Lems	Bruinisse	22-6-2020		

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het uitvoerend bestuur en het toezichhoudend bestuur van Vereniging tot bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse

---

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging tot bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de staat van baten en lasten 2019; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot bevordering van het Christelijk onderwijs te Bruinisse, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

M7E5RHQU3KXP-229642952-14

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het coronavirus (Covid-19)

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de 'gebeurtenissen na balansdatum' in de toelichting op de jaarrekening (pagina 59) waarin het uitvoerend bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (Covid-19) op de organisatie en op de omgeving waarin de instelling opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet mogelijk is om de toekomstige effecten op de financiële resultaten, de financiële positie in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

---

Verantwoordelijkheden van het uitvoerend bestuur en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening

Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het uitvoerend bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het uitvoerend bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het uitvoerend bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het uitvoerend bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het uitvoerend bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het uitvoerend bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het uitvoerend bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 24 juni 2020
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door A.P. Boonman MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het uitvoerend bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het uitvoerend bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichthoudend bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.